

Dosarul nr. 3ra-896/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: A. Miron)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

31 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, intervenient accesoriu Gheorghiev Serghei cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată și a fost menținută hotărârea din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 19 iunie 2018, ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, intervenient accesoriu Gheorghiev Serghei cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la data de 21 aprilie 2018, ANRE a adoptat decizia nr. 207 privind obligarea ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL să încheie cu solicitantul Gheorghiev Serghei contract de furnizare a energiei electrice la locul de consum NLC 4000071.

A indicat că la 14 mai 2018 a contestat decizia nr. 2017 din 21 aprilie 2018 cu cerere prealabilă, iar la 14 iunie 2018 a primit răspunsul pârâtei, prin care a fost informată despre respingerea cererii prealabile.

Consideră că nu poate fi obligată la încheierea contractului de furnizare cu

Gheorghiev Serghei, deoarece pentru acest loc de consum nu a fost parcursă procedura legală de reziliere a contractului de furnizare a energiei electrice cu ÎM „Intertraide-Group” SRL. Or, conform pct. 34 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de Administrație a ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010, consumatorul final, parte a unui contract de furnizare a energiei electrice, care a înstrăinat un imobil, este obligat să achite integral plata și datoriile pentru energia electrică consumată, penalitățile, dacă sunt prevăzute în contract, și să rezilieze contractul de furnizare a energiei electrice pentru locul de consum respectiv.

Însă, până în prezent, contractul de furnizare a energiei electrice existent la locul de consum cu NLC 4000071, cu consumatorul actual, nu a fost reziliat. Mai mult ca atât, înainte de rezilierea contractului, așa cum prevăd normele în vigoare, urmează a fi achitate și datoriile pentru energia electrică consumată care, la moment, constituie suma de 20 103,58 de lei.

ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a menționat că de asemenea, potrivit pct. 147 din Regulament, fiecare loc de consum se dotează, în mod obligatoriu, cu echipament de măsurare pentru evidența consumului de energie electrică, iar caracteristicile și locul de amplasare ale acestuia sunt specificate în contractul de furnizare a energiei electrice. Reieșind din aceste prevederi, rezultă că coexistența oficială concomitentă la același loc de consum, a două instalații de utilizare, echipamente de măsurare, a două scheme electrice și a două contracte, este inadmisibilă atât din punct de vedere juridic, cât și tehnic.

Prin urmare, până la momentul parcurgerii procedurii legale de reziliere a contractului încheiat cu ÎM „Intertraide-Group” SRL, în conformitate cu prevederile contractuale și pct. 34 din Regulament, cu achitarea integrală a datoriei existente, încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu Gheorghiev Serghei este obiectiv imposibilă.

Totodată, furnizorul nu poate fi obligat să rezilieze contractul de furnizare a energiei electrice cu ÎM „Intertraide-Group” SRL datorită simplului fapt al expirării celor 30 de zile după deconectare, deoarece rezilierea contractului reprezintă o opțiune și un drept exclusiv al furnizorului, precum rezultă din pct. 45 din Regulament, pe care acesta îl exercită ori de câte ori are interesul să o facă și respectiv, nu poate fi obligat/forțat să utilizeze acest instrument contrar intereselor sale.

Mai mult ca atât, în conformitate cu pct. 34 din Regulament, consumatorul și nu furnizorul de energie electrică este cel obligat să rezilieze contractul de furnizare.

A afirmat că potrivit art. 23 alin. (6) și (7) din Legea cu privire la energetică nr. 174 din 21 septembrie 2017, în caz de întrerupere a furnizării energiei electrice la un loc de consum pentru neplată, furnizorul este obligat să reînceapă livrarea de energie electrică doar după efectuarea plății.

Astfel, legea prevede doar un singur temei pentru a obliga furnizorul să reînceapă livrarea – plata energiei electrice, soluție, de altfel, corectă și echitabilă, pentru a nu pune furnizorul în situația de a fi victimă a comportamentului neloial și de rea-credință al consumatorilor ce nu-și onorează obligațiile de plată a energiei electrice sau a solicitanților serviciului de furnizare a energiei electrice. De asemenea, atunci când

solicitantul dobândește un drept de proprietate asupra unui imobil care are datorii formate la consumul de energie electrică, fără să se fi respectat prevederile legale enunțate/parcurgerea procedurii de reziliere a contractului de furnizare, noul proprietar își asumă riscul de a fi în imposibilitate de a încheia contractul de furnizare până la parcurgerea procedurii legale.

ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a susținut că la 16 februarie 2018, de la persoana fizică Gheorghiev Serghei a fost primită solicitarea de eliberare a avizului de racordare, cu ulterioara încheiere a contractului de furnizare a energiei electrice pentru imobilul de pe adresa: mun. Comrat, str. Lenin, 7B, care reprezintă un depozit industrial. Inițial, solicitantul a indicat ca scop al consumului de energie electrică – bloc locativ, ulterior la 23 martie 2018 și-a rectificat solicitarea, indicând drept scop al furnizării – alimentarea depozitului industrial. Totodată, la cererea de eliberare a avizului de racordare a fost anexată copia contractului de vânzare-cumpărare nr. 174 din 17 ianuarie 2018, în care, la pct. 6.4.3 era stipulat expres că cumpărătorul își asumă obligațiunea privind achitarea restanțelor pe toate plățile obligatorii, în cazul depistării lor după încheierea contractului.

În asemenea circumstanțe, reclamanta a luat act de acest punct din contract și l-a acceptat pe solicitantul Gheorghiev Serghei ca debitor pentru plata sumei de 20 103,58 de lei, care reprezenta o restanță pentru plata energiei electrice la respectivul loc de consum. Ulterior, solicitantul a încercat să eludeze acest punct al contractului de vânzare-cumpărare încheind, după data depunerii solicitării de racordare, la 22 februarie 2018 un acord adițional prin care a exclus aplicabilitatea pct. 6.4.3 din contractul de vânzare-cumpărare nr. 174 din 17 ianuarie 2018.

A invocat că excluderea acestei clauze nu afectează raportul obligațional stabilit între furnizor și Gheorghiev Serghei, din momentul acceptării lui ca debitor al obligației de plată a sumei datoriei pentru energia electrică de la locul de consum de pe adresa: mun. Comrat, str. Lenin, 7B, ca urmare a asumării de către acesta a obligației prevăzute de pct. 6.4.3 din contractul de vânzare-cumpărare. Or, acordul adițional autentificat notarial de modificare a contractului poate produce efecte doar pentru viitor.

Prin urmare, Gheorghiev Serghei este ținut să-și onoreze obligațiile asumate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 174 din 17 ianuarie 2018, până la această dată fiind imposibilă încheierea contractului de furnizare a energiei electrice.

A solicitat anularea deciziei nr. 207 din 21 aprilie 2018 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

Prin hotărârea din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL și a fost menținută hotărârea din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că este eronată afirmația ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL precum că, contractul de furnizare a energiei electrice nu poate fi încheiat cu Gheorghiev Serghei, din motivul că debitorul ipotecar nu a parcurs procedura legală de reziliere a contractului și nu a respectat pct. 34

din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice. Or, înseși prevederile pct. 34 stipulează expres că obligația de a achita integral plata și datoriile pentru energia electrică consumată, aparține consumatorului final care a înstrăinat imobilul, dar nu celui care l-a cumpărat. Astfel, prevederile date nu obligă cumpărătorul să achite datoriile fostului proprietar și obligația de plată a datoriei formate urmare a consumului de energie admis de către proprietarul anterior nu poate fi imputată la caz proprietarului nou.

Mai mult ca atât, deși ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL face trimitere la prevederile pct. 6.4.3 din contractul de vânzare-cumpărare a imobilului prin care părțile au stipulat că, cumpărătorul își asumă obligația privind achitarea restanțelor pe toate plățile obligatorii, în cazul depistării lor după încheierea contractului, prin acordul adiționale la contractul de vânzare-cumpărare a imobilului la licitație cu strigare din 22 februarie 2018, încheiat între BC „Unibank” SA și Gheorghiev Serghei, clauza 6.4.3 a fost exclusă.

Drept urmare, întru înlăturarea încălcării dreptului la încheierea contractului de furnizare a energiei electrice, ANRE întemeiat a emis decizia de obligare a ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL de a încheia contractul de furnizare a energiei electrice cu Gheorghiev Serghei, bazându-se pe prevederile legislației în vigoare și cele contractuale și anume, pe pct. 6.1.5 din contractul de vânzare-cumpărare, potrivit căruia, cumpărătorul nu poartă răspundere pentru datoriile precedente acumulate la imobilul din mun. Comrat, str. Lenin, 7B.

La data de 10 iunie 2019, ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale, fiind emise cu încălcarea normelor de drept materiale și procedural.

A invocat că este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că existența datoriei la un loc de consum nu afectează relațiile furnizorului și a noului proprietar, or, prevederile legale impun stingerea datoriei înainte de începerea furnizării la un loc de consum.

A reiterat că Legea cu privire la energetică prevede doar un singur temei pentru a obliga furnizorul să reînceapă livrarea – plata energiei electrice. Prin urmare, interpretarea corectă a prevederilor legii poate fi doar în sensul că atât timp cât la un punct de consum există o datorie, pentru care livrarea la respectivul loc de consum a fost întreruptă, furnizorul nu este obligat să reînceapă livrarea de energie electrică decât după stingerea datoriei.

Recurenta a precizat că procedura de reziliere și de încheiere a unui nou contract de furnizare implică în sine parcurgerea unor etape legale obligatorii prevăzute de legislația specială în domeniu, atât pentru furnizor, cât și pentru consumator. Aceste etape nu pot fi aplicate doar parțial și selectiv, în detrimentul furnizorului, prejudiciindu-l, cu au o consecutivitate legală de reglementare foarte clară a fi respectată, ceea ce nu a

fost realizat în cazul solicitantului Gheorghiev Serghei (care a trecut direct la etapa finală, peste etapele inițiale premergătoare obligatorii).

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 14 mai 2019, respectiv, recursul depus de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL la data de 10 iunie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de ÎCS „GNF Furnizare Energie” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh